

Kasvun ja oppimisen lautakunta 17.01.2024 § 5

§ 5

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen palveluverkkoa koskevia muutoksia

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojala Varpu
Peltonen Anne
Mattila Virpi
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Varhaiskasvatuksen johtaja Mattila Virpi

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että Epelit ja Hovinarri ryhmäperhepäiväkotien toiminta päättyy 31.7.2024 mennessä.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupungin tavoitteena on, että kouluilla ja varhaiskasvatuksella on terveet ja toimivat tilat. Opetus- ja varhaiskasvatustalokunnassa on hyväksytty Sivistystoimen yleiset palveluverkkoperiaatteet vuosille 2020–2030. Periaatteiden mukaan pienistä, ensisijaisesti vuokratiloissa toimivista, epätarkoituksenmukaisista päiväkodeista ja suurimmasta osasta ryhmäperhepäiväkoteja luovutaan vuoteen 2030 mennessä.

Valtuuston hyväksymän Taloudellisesti kestävä Espoo -tuottavuus- ja sopeutusohjelman mukaisesti varhaiskasvatuksen yksikkökoko kasvatetaan ja nopeutetaan luopumista epätarkoituksenmukaisista tiloista. Yksikkökoon kasvattaminen mahdollistaa monipuolisemman ja tasalaatuisemman varhaiskasvatuksen ja kevyemmät kustannukset.

Palveluverkon muutostarpeet

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen palveluverkkoon sisältyy 27 ryhmäperhepäiväkotia ja 32 pientä, enintään kahden ryhmän päiväkotia. Useat näistä tiloista on aikoinaan otettu käyttöön varhaiskasvatuspaikkojen kysyntäpaineessa, kun muita tiloja ei ole ollut saatavilla. Fyysisesti erillisten ryhmäperhepäiväkotien toiminnan järjestämiseen sisältyy erityisiä haasteita ja riskejä. Yhdenkin työntekijän poissaolo edellyttää poikkeuksetta sijaisen saamista, jotta varhaiskasvatus saadaan järjestettyä varhaiskasvatuksen säädösten mukaisesti. Nykyisessä henkilöstön saatavuustilanteessa joudutaan varmistamaan ryhmäperhepäiväkotien toiminta kiinnittämällä kiertäviä varahenkilöitä turvaamaan ryhmäperhepäiväkotien henkilöstömitoituksen toteutuminen niin poissaolotilanteissa kuin henkilöstön työaikojen tasauksessa.

Siten varahenkilöiden käyttömahdollisuus muissa yksiköissä heikentyy, joka pahentaa henkilöstöpulaa.

Uusien päiväkotien valmistumisen sekä nykyisten varhaiskasvatustilojen peruskorjaustarpeen arvioinnin ja ennakoinnin yhteydessä tarkastellaan lähialueen kunnallisten ja yksityisten toimipaikkojen palveluverkkoa ja harkinnan mukaan esitetään joidenkin kunnallisten toimipaikkojen toiminnan lopettamista tai siirtämistä esimerkiksi uuteen lähipäiväkotiin.

Tässä yhteydessä kasvun ja oppimisen lautakunnalle esitetään kahden pienen yksikön toiminnan päättymistä.

Epelit ryhmäperhepäiväkoti

Ryhmäperhepäiväkoti Epelit (Purolaaksontie 13) sijaitsee Niipperin alueella omakotitalossa. Kiinteistössä on 104 neliötä ja varhaiskasvatusta järjestetään ryhmäperhepäiväkodille määritellylle enimmäislapsimäärälle, 12 lapselle. Yksikössä on kolme työntekijää.

Epelien tilat on alun perin suunniteltu asumiskäyttöön. Ryhmäperhepäiväkodin tilat eivät vastaa nykyisiä varhaiskasvatuksen toimintaympäristöltä edellytetyjä vaatimuksia. Varhaiskasvatuksen toimintaympäristössä on huomioitava varhaiskasvatuslain edellyttämät tavoitteet, joiden mukaan ympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Toimitiloissa on huomioitava esteettömyys.

Ryhmäperhepäiväkodin tiloissa on todettu useita korjaustarpeita. Niiden toteuttamisesta tulee tehdyn arvion mukaan aiheutumaan merkittäviä kustannuksia. Korjausten teettämisen vaihtoehtona on arvioitu mahdollisuutta luopua tilan varhaiskasvatuskäytöstä. Niipperissä sekä sen lähialueilla varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä. Kasvuun on varauduttu siten, että elokuussa 2024 lähialueelle Perusmäkeen valmistuu uusi palvelusetelillä toimiva yksityinen noin 110- paikkainen Peikkometsä -päiväkoti. Lasten varhaiskasvatuspaikkojen määrä Pohjois-Espoossa lisääntyy, vaikka Epelit ryhmäperhepäiväkodin toiminta lopetetaan.

Epeleihin on sijoitettu 12 lasta. Yksi lapsista on siirtymässä esiopetukseen elokuussa 2024. Epeleistä muualle siirtyviä lapsia on 11.

Huoltajien info- ja keskustelutilaisuus ja henkilöstön kuuleminen

Yksikön asiakasperheille toimitettiin kutsu huoltajien info- ja keskustelutilaisuuteen eVaka-järjestelmän kautta 20.11.2023. Lisäksi kutsu laitettiin esille ryhmän eteisen infotaululle, ja henkilökunta välitti tietoa asiasta suullisesti. Huoltajille esitettiin, että Epelit ryhmäperhepäiväkodin viimeinen toimintapäivä on 30.6.2023.

Toiminnan päättymisestä järjestettiin Epeleiden asiakasperheiden huoltajille info- ja keskustelutilaisuus 28.11.2023. Paikalla oli kuusi huoltajaa. Huoltajille kerrottiin muutoksen taustat, perustelut, aikataulut ja tavoitteet. Lisäksi kerrottiin, miten lasten uudet varhaiskasvatuspaikat alueella järjestettäisiin ja kuinka huoltajien tulee toimia. Tilaisuudessa todettiin, että huoltajat voivat esittää toiveensa uudesta 1.8.2024 alkavasta varhaiskasvatuspaikasta. Perheille esiteltiin Epelien lähialueen kunnalliset sekä yksityiset varhaiskasvatuksen toimipaikat. Perheet olivat pahoillaan Epeleiden toiminnan päättymisestä. Tilaisuudessa esitettiin pyyntö

lisätiedoista ryhmäperhepäiväkodin korjaustarpeisiin liittyen. Tilapalvelut liikelaitoksen tekemä erittely korjaustarpeista toimitettiin huoltajille 29.11.2023. Perheet esittivät toiveen, ettei yksikön toimintaa lopetettaisi.

Epelit ryhmäperhepäiväkodin henkilökunnalle pidettiin 29.11.2023 kaupungin yhteistoimintamenettelyn mukainen tilaisuus toiminnan päättymisestä 1.8.2024 alkaen. Kutsu oli osoitettu vakituissa ja määräaikaissa työsuhteissa oleville työntekijöille. Tämänhetkisen tiedon mukaan uudelleensijoitus koskee elokuusta 2024 alkaen yhtä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja yhtä varhaiskasvatuksen ryhmäperhepäivähoitajaa. Henkilöstö suhtautui muutokseen ja sen perusteisiin ymmärtäväisesti.

Lapsivaikutusten arviointi

Pohjois-Espoossa, Niipperin alueella varhaiskasvatuksen palveluverkko ei muutu merkittävästi lapsiperheiden kannalta. Muihin kunnallisiin varhaiskasvatussyksiköihin ei ole suunniteltu muutosta.

Lapset saavat uuden varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan Espoon keskuksen pohjoisen palvelualueen muista Epeleiden ryhmäperhepäiväkodin lähellä sijaitsevista yksiköistä perheiden toiveita mahdollisimman pitkälle noudattaen. Alueella on erikokoisia varhaiskasvatussyksiköitä. Lasten uusissa varhaiskasvatushakemuksissa tulee olemaan erillinen maininta yksikön toiminnan päättymisestä, joka otetaan huomioon varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa uutta sijoitusyksikköä järjestettäessä. Huoltajien toive uudesta varhaiskasvatuspaikasta ja esimerkiksi kaverisuhteiden jatkuvuudesta otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon uutta paikkaa osoitettaessa.

Lasten matkat uuteen varhaiskasvatussyksikköön eivät pitene olennaisesti, sillä Epeleiden lähialueella on noin 1-2 km säteellä useita muita toimintayksiköitä ja myös ostopalvelupäiväkoti. Alueella on myös päiväkotia, jossa järjestetään esiopetusta. Perheiden valitessa tällaisen yksikön, lapsi voi jatkaa uudessa päiväkodissa perusopetuksen alkuun asti.

Hovinarrin ryhmäperhepäiväkoti

Hovinarrin ryhmäperhepäiväkoti (Hovitie 23 B 9) sijaitsee Järvenperän alueella rivitaloyhtiössä. Asunnossa on 91,5 neliötä ja varhaiskasvatusta järjestetään 12 lapselle, mikä on ryhmäperhepäiväkodille määritelty enimmäismäärä. Yksikössä on kolme työntekijää.

Hovinarrin tilat on suunniteltu alun perin asuinkäyttöön. Ryhmäperhepäiväkodin tilat eivät vastaa nykyisiä varhaiskasvatuksen toimintaympäristöltä edellytetyjä vaatimuksia. Varhaiskasvatuksen toimintaympäristössä on huomioitava varhaiskasvatuslain edellyttämät tavoitteet, joiden mukaan ympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Toimitiloissa on huomioitava esteettömyys.

Hovinarrin ryhmäperhepäiväkodin rakennuslupatilanne edellyttäisi, että tilaan haetaan lähitulevaisuudessa uusi lupa toimintaan. Nykyisin ryhmäperhepäiväkodin tiloilta edellytetään esimerkiksi ilmanvaihdon suhteen vastaavia ratkaisuja kuin päiväkodeilta. Lupamenettelyyn ei olla lähtemässä, siitä voi todennäköisesti aiheutua merkittäviä muutostyötarpeita ja kustannuksia.

Järvenperässä sekä sen lähialueilla varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan hieman vähenevän vuoteen 2030 mennessä. Alueella on uudehkoja kunnallisia ja yksityisiä päiväkotia, joista osassa on vapaita varhaiskasvatuspaikkoja. Päiväkotien varhaiskasvatuspaikkojen arvioidaan vastavan kysyntää, vaikka Hovinarrin ryhmäperhepäiväkodin toiminta lopetetaan.

Hovinariin on sijoitettu 12 lasta. Yksi lapsista on siirtymässä esiopetukseen elokuussa 2024. Hovinarrista muualle siirtyviä lapsia on 11.

Huoltajien info- ja keskustelutilaisuus ja henkilöstön kuuleminen

Yksikön asiakasperheille toimitettiin kutsu huoltajien info- ja keskustelutilaisuuteen 21.11.2023 sähköisen asiakasjärjestelmän (eVaka) kautta. Huoltajille esitettiin, että Hovinarrin ryhmäperhepäiväkodin viimeinen toimintapäivä on 30.6.2024.

Toiminnan päättymisestä järjestettiin Hovinarrin asiakasperheiden huoltajille info- ja keskustelutilaisuus 27.11.2023. Paikalla oli kuusi huoltajaa. Huoltajille kerrottiin muutoksen taustat, perustelut, aikataulut ja tavoitteet. Lisäksi kerrottiin, miten lasten uudet varhaiskasvatuspaikat alueella järjestettäisiin ja kuinka huoltajien tulee toimia. Tilaisuudessa todettiin, että huoltajat voivat esittää toiveensa uudesta 1.8.2024 alkavasta varhaiskasvatuspaikasta. Perheille esiteltiin Hovinarrin lähialueen kunnalliset sekä yksityiset varhaiskasvatuksen toimipaikat. Perheet olivat pahoillaan Hovinarrin toiminnan päättymisestä. Vanhemmat toivoivat lisätietoa ryhmäperhepäiväkodin nykyisistä tilavaatimuksista ja Hovinarrin korjaustarpeista. Tilapalvelut liikelaitokselta pyydettiin selvitystä ja huoltajille toimitettiin vastaus 5.12.2023. Lisäksi perheet halusivat tietoa toiminnan päättämisen kustannusvaikutuksista ja huoltajille toimitettiin selvitys tästä 1.12.2023. Perheet esittivät toiveen, ettei yksikön toiminta päättyisi.

Hovinarrin ryhmäperhepäiväkodin henkilökunnalle pidettiin 29.11.2023 kaupungin yhteistoimintamenettelyn mukainen tilaisuus toiminnan päättymisestä 1.8.2024 alkaen. Kutsu oli osoitettu vakituudessa työsuhteessa oleville työntekijöille. Uudelleen sijoitus koskee elokuusta 2024 alkaen kahta varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja yhtä ryhmäperhepäivähoitajaa. Työntekijät kertoivat olevansa pahoillaan toiminnan päättymisestä, mutta he suhtautuivat muutokseen ja sen perusteisiin ymmärtäväisesti.

Lapsivaikutusten arviointi

Pohjois-Espoossa, Järvenperän alueella varhaiskasvatuksen palveluverkko ei muutu merkittävästi lapsiperheiden kannalta. Muihin kunnallisiin varhaiskasvatusyksiköihin ei ole suunniteltu muutosta.

Lapset saavat uuden varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan Espoon keskuksen pohjoisen palvelualueen muista Hovinarrin ryhmäperhepäiväkodin lähellä sijaitsevista yksiköistä perheiden toiveita mahdollisimman pitkälle noudattaen. Alueella on erikokoisia varhaiskasvatusyksiköitä. Lasten uusissa varhaiskasvatushakemuksissa tulee olemaan erillinen maininta yksikön toiminnan päättymisestä, joka otetaan huomioon varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa uutta sijoitusyksikköä järjestettäessä. Huoltajien toive uudesta varhaiskasvatuspaikasta ja esimerkiksi kaverisuhteiden jatkuvuudesta otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon uutta paikkaa osoitettaessa.

Lasten matkat uuteen varhaiskasvatusyksikköön eivät pitene olennaisesti, sillä Hovinarrin lähialueella on noin 1 km säteellä useita kunnallisia varhaiskasvatusyksiköitä sekä myös ostopalvelupäiväkoti ja yksityinen päiväkot. Alueella on myös päiväkoteja, joissa järjestetään esiopetusta. Perheiden valitessa tällaisen yksikön, lapsi voi jatkaa uudessa päiväkodissa perusopetuksen alkuun asti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi